

Notitie AED- en burgerhulpverlening

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Achtergrondinformatie	4
2.1 Juridisch Kader	4
2.1.1 Voor inwoners	4
2.1.2 Voor bedrijven	4
2.1.3 Voor gemeenten	4
2.2 Definities	4
2.2.1 AED	4
2.2.2 Burgerhulpverlener	4
2.2.3 HartslagNu	4
2.2.4 HartSafe	5
2.3 Procesbeschrijving	5
2.3.1 Van melding tot reanimatie	5
2.3.2 Voor AED eigenaren	5
2.4 Huidig standpunt gemeente Bladel	5
3. Huidige situatie	6
3.1 AED's en burgerhulpverleners	6
3.1.1 AED's	6
3.1.2 Burgerhulpverleners	6
3.1.3 AED-oproepen	6
3.1.4 Vervanging AED's	7
3.2 Financiële ondersteuning AED-werkgroep	7
3.2.1 Subsidiejaarprogramma	7
3.2.2 Stichting Steunfonds Gezondheidszorg Kempenland	8
3.2.3 BuurtAED	8
3.3 Informatievoorziening	8
3.3.1 Communicatie	8
3.3.2 HartslagNu	8
4. Conclusies	10
4.1 De dekking van het netwerk van AED's en burgerhulpverleners is goed, met uitzondering van het buitengebied	10
4.2 Het budget is niet toereikend om onderhoud van AED's mogelijk te maken	10
4.3 Vanuit de gemeente wordt beperkt gecommuniceerd over AED's	10
5. Vooruitblik	11
5.1 De gemeente wordt volledig verantwoordelijk voor het AED-netwerk	11
5.1.1 Aanschaf	11
5.1.2 Onderhoud	11
5.1.3 Financiële gevolgen	11
5.2 Het AED-netwerk blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid	11
5.2.1 Aanschaf	11
5.2.2 Onderhoud	11
5.2.3 Financiële gevolgen	12
Bronnen	13
Bijlage 1 AED-overzichtskaart gemeente Bladel	14
Bijlage 2 Postcodes zonder dekkend AED-netwerk	15

1. Inleiding

Eind 2019 is een evaluatie van de stand van zaken rondom AED- en burgerhulpverlening aan de gemeenteraad aangeboden. Toen is besloten, gelet op de goede dekking van het netwerk van AED's en burgerhulpverleners, om geen verdere acties uit te zetten op dit terrein. Daarnaast is de AED-spreiding en burgerhulpverlening vooralsnog geen onderwerp in het raadsprogramma 2022-2026. Desondanks is in de raadsvergadering van 2 november 2022 door CDA en Bladel Transparant een motie ingediend. Deze motie is opgesteld naar aanleiding van de zorgen die deze twee fracties hebben over de AED-dekking in de gemeente. Zij verzoeken hierin het college een goede spreiding en beschikbaarheid van goed onderhouden AED's als een gemeentelijke taak te beschouwen, hiervoor beleid op te stellen, hiertoe in samenspraak met de AED-werkgroep te kijken welk budget er nodig is om een goede dekking te hebben van het aantal AED's, de gemeenteraad hierover te informeren met een mededeling in het tweede kwartaal van 2023 en het benodigde budget te verwerken in de perspectiefnota 2023. Als antwoord op de motie is deze notitie geschreven.

Het doel van deze notitie is om de huidige situatie van de AED's en burgerhulpverleners in de gemeente Bladel in kaart te brengen en te schetsen welke mogelijkheden er zijn voor het vervolg. Voordat het mogelijk is om een advies te geven wat deze gemeentelijke taak zou behelzen (en welk budget hiervoor te ramen), is het nodig om eerst de huidige situatie in kaart te brengen.

Via diverse kanalen is geïnterviewd hoeveel AED's er bekend zijn in de gemeente Bladel en waar deze zijn gelokaliseerd. Zo is er gesproken met de AED-werkgroep Bladel en is HartslagNu geraadpleegd. Bij HartslagNu zijn in principe alle burgerhulpverleners geregistreerd. Verder hebben er meerdere gesprekken plaatsgevonden met de AED-werkgroep aan wie de gemeente Bladel een subsidie heeft verleend voor het onderhouden van het AED-netwerk.

Allereerst zal in hoofdstuk 2 deze achtergrondinformatie, bestaande uit o.a. een juridisch kader, waarin wordt beschreven welke verantwoordelijkheden rondom AED's en burgerhulpverlening er voor welke partijen wettelijk zijn vastgelegd, en een definitiebeschrijving van diverse definities en begrippen, aan bod komen. Vervolgens is in hoofdstuk 3 de huidige situatie in de gemeente Bladel in kaart gebracht. Daarna worden in hoofdstuk 4 de conclusies van de huidige situatie geschetst. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 uiteengezet wat de financiële en organisatorische gevolgen zullen zijn als het college het HartSafe maken van Bladel als gemeentelijke taak gaat beschouwen.

2. Achtergrondinformatie

2.1 Juridisch Kader

2.1.1 Voor inwoners

Het Wetboek van Strafrecht artikel 450 stelt dat een burger de plicht heeft om een ander in levensgevaar te helpen. Deze hulpverlening is echter wel naar wat men kan. Er wordt in ieder geval verwacht dat men hulp regelt, bijvoorbeeld door het bellen met 112. Reanimatiecursussen zijn niet verplicht voor elke inwoner. Wetgeving rondom betaling van reanimatiecursussen is er niet. Veel zorgverzekeraars vergoeden (gedeeltelijk) deelname aan reanimatiecursussen.

2.1.2 Voor bedrijven

De Arbowet schrijft voor dat bedrijven diverse verplichtingen hebben ten aanzien van bedrijfshulpverlening (BHV). Een werkgever is verplicht om doeltreffende maatregelen te treffen op het gebied van eerste hulp, brandbestrijding en evacuatie. Artikel 15 van de Arbowet schrijft voor dat er voldoende bedrijfshulpverleners (BHV'ers) moet zijn, welke voldoende opgeleid dienen te zijn. In de BHV-cursus zit ook de AED-bediening en reanimatie verwerkt.

2.1.3 Voor gemeenten

Volgens de Wet Publieke Gezondheid hebben gemeenten geen wettelijke verantwoordelijkheid wanneer het de inzet van AED's of burgerhulpverleners betreft. In het beleidsadvies dat in juni 2018 aan uw raad is aangeboden, wordt beschreven dat de toekomstige rol van de gemeente beperkt blijft als zijnde voorwaardenscheppend en faciliterend. Initiatief blijft hierdoor bij de organisaties en inwoners. Er is besloten om subsidie te verstrekken aan de AED-werkgroep ten behoeve van het onderhoud van AED's die de werkgroep in beheer heeft.

2.2 Definities

2.2.1 AED

Een automatische externe defibrillator (AED) of hartstarter is een draagbaar toestel dat wordt gebruikt bij de reanimatie van een persoon met een hartstilstand. Door middel van het geven van een elektrische schok kan een AED het hartritme weer herstellen. Iedereen mag een AED bedienen. Het is niet verplicht om een reanimatiecursus gevolgd te hebben, maar dit wordt wel aanbevolen. De AED is zo ontworpen dat een leek deze kan bedienen. Door middel van visuele en gesproken instructies wordt de gebruiker geïnstrueerd. Wel wordt aangeraden om een reanimatiecursus te volgen omdat reanimatie (het uitvoeren van de hartmassage en beademing) een belangrijk onderdeel van het gebruik van een AED is.

2.2.2 Burgerhulpverlener

Een burgerhulpverlener is iemand die in dringende situaties eerste hulp biedt in afwachting van de komst van professionele hulpverlening. Als burgerhulpverlener sta je aangemeld bij het reanimatie-oproepsysteem HartslagNu. Bij een hartstilstand in je buurt krijg je via je mobiel een oproep om naar het slachtoffer te gaan. Men kan burgerhulpverlener worden indien men:

- 18 jaar of ouder is.
- Met succes een reanimatiecursus heeft afgerond in de afgelopen 2 jaar; te weten een reanimatietraining als bedrijfshulpverlener of EHBO'er en/of een basis- of herhalingscursus reanimatie voor je werk, studie of privé.

2.2.3 HartslagNu

Stichting HartslagNu draagt verantwoordelijkheid voor een stabiel en functionerend landelijk oproepsysteem voor AED-burgerhulpverlening, dat via 112 wordt ingeschakeld bij een hartstilstand. HartslagNu heeft een database waarin burgerhulpverleners en AED's geregistreerd staan, zodat in geval van een 112-melding van hartfalen de dichtstbijzijnde AED's en burgerhulpverleners kunnen worden opgeroepen tot reanimatie. In stichting HartslagNu zijn de Hartstichting, de regionale ambulancevoorziening en het Witte Kruis vertegenwoordigd.

De gemeente financiert HartslagNu, om hen op afroep mee te laten denken en actief te adviseren in het realiseren van een dekkend AED-netwerk en locaties en/of burgerhulpverleners te benaderen om de realisatie te versnellen.

2.2.4 HartSafe

Een leefomgeving kan 'HartSafe' worden genoemd als er binnen 6 minuten (= 500 meter loopafstand) een burgerhulpverlener en AED aanwezig kunnen zijn om een slachtoffer te reanimeren. Dit wordt ook wel 6-minuten zone genoemd.

2.3 Procesbeschrijving

2.3.1 Van melding tot reanimatie

Wanneer bij 112 een melding binnenkomt van hartfalen worden burgerhulpverleners die zich in de nabije omgeving van het slachtoffer bevinden gealarmeerd via een melding op hun mobiele telefoon. Zij krijgen daarbij vermeld waar de dichtstbijzijnde AED's zich bevinden, met eventueel een code om de kast van de AED te openen. Tegelijkertijd wordt een ambulance gestuurd naar de plek van het slachtoffer. Burgerhulpverleners starten de reanimatie op en reanimeren tot de ambulance is gearriveerd. De professionele hulpverleners nemen het op dat moment over van de burgerhulpverleners.

2.3.2 Voor AED eigenaren

Indien een AED is gebruikt voor reanimatie, vergoedt de regionale ambulancevoorziening (voor Bladel is dat GGD Brabant-Zuidoost) de kosten voor het vervangen van onderdelen zodat de AED weer gebruiksklaar kan worden gemaakt. De vergoeding van deze kosten geldt voor organisaties, particulieren en bedrijven. Uitgezonderd van gebruik van deze vergoeding zijn WMG-zorgaanbieders. Een declaratie hiervoor is online in te dienen via <https://www.ggdbzo.nl/ambulancezorg/aed-kosten-declareren>.

2.4 Huidig standpunt gemeente Bladel

Het uitgangspunt voor de gemeente is dat een dekkend AED-netwerk een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. De gemeente ziet het netwerk van AED's en burgerhulpverleners mede daarom niet als een basisvoorziening. Het is onbetwistbaar dat gemeente Bladel een groot belang hecht aan een adequaat AED- en burgerhulpverleningsnetwerk. Tot op heden is de rol van de gemeente dan ook voornamelijk faciliterend en voorwaardenscheppend. Hiermee blijft het initiatief bij organisaties en inwoners.

De gemeente Bladel bezit twee AED's, één bij het gemeentehuis en één bij de sporthal in Bladel. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud ligt bij de AED-werkgroep. Het toekomstig vervangen van deze twee AED's ligt bij de gemeente Bladel. Besturen van de gemeenschapshuizen zijn zelf verantwoordelijk voor AED's, en het onderhoud ervan is belegd bij de AED-werkgroep.

3. Huidige situatie

3.1 AED's en burgerhulpverleners

3.1.1 AED's

Op kaarten van de kernen Bladel, Casteren, Hapert, Hoogeloon en Netersel is door HartslagNu aangegeven waar zich AED's bevinden, of deze 24/7 toegankelijk zijn (groene cirkel) of tijdens bepaalde openingstijden toegankelijk zijn (gele cirkel), of deze niet-actief zijn (rood) en welk gebied één AED dekt (gebied dat binnen de cirkel valt). De oranje stippen laten de reanimatie-locaties zien van 2022. Bij het gebied dat één AED dekt is uit gegaan van een straal van 500 meter, zoals de definitie 'HartSafe' voorschrijft. De resultaten voor de gehele gemeente zijn terug te vinden op de overzichtskaarten in de bijlagen 1 en 2.

De inventarisatie bij HartslagNu maakte duidelijk dat er zich momenteel (januari 2023) 40 geregistreerde AED's bevinden in de gemeente Bladel. Hiervan zijn er 32 24/7 bereikbaar, 6 tijdens bepaalde openingstijden en 2 niet-actief. Bij de AED-werkgroep zijn er 60 AED's bekend die 24/7 bereikbaar zijn (januari 2023). Het is aannemelijk dat er zich meer AED's bevinden dan dat er op dit moment bij ons bekend zijn. Echter, omdat deze particulier zijn aangeschaft en niet geregistreerd staan hebben we hier geen zicht op.

Op dit moment zijn alle dorpskernen HartSafe. In het buitengebied van Bladel, Hapert, Hoogeloon en Netersel ontbreekt er op dit moment een AED. Daarnaast heeft de AED-werkgroep aangegeven dat er in het gebied rondom de Markt in Bladel meerdere AED's hangen. De AED die aan de buitenmuur van het gemeentehuis hangt, is in eigendom van de gemeente en kan daarom eventueel verplaatst worden naar het buitengebied. Het trainingsinstituut KLS van den Berg adviseert om dit niet te doen, omdat het gemeentehuis een publiek gebouw is en veel burgerhulpverleners en BHV'ers van het gemeentehuis weten dat daar een AED hangt. Daarnaast is het ook in het belang van de veiligheid van de werknemers in het gemeentehuis dat er een AED in de buurt hangt.

De AED-werkgroep gaat nog wel onderzoeken of er in Hoogeloon ook AED's verschoven kunnen worden zodat het buitengebied daar ook HartSafe is. Maar, omdat er nog geen AED's verschoven zijn op dit moment, is er een tekort van 4 AED's in het buitengebied.

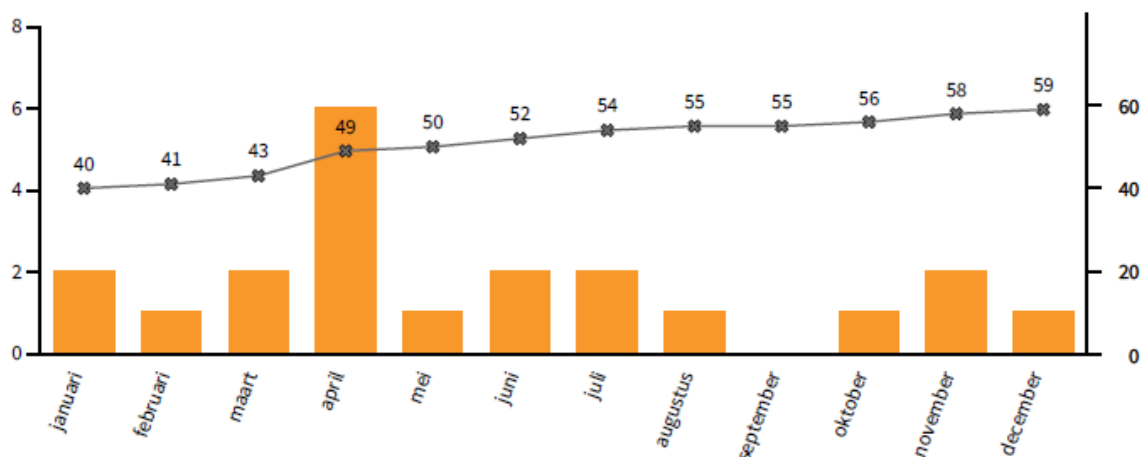
3.1.2 Burgerhulpverleners

De Hartstichting schrijft voor dat er idealiter 10 burgerhulpverleners per 1.000 inwoners zijn. Teruggerekend naar het aantal inwoners zou het aantal burgerhulpverleners in gemeente Bladel rond de 210 moeten zitten. Op 1 januari 2023 waren er 399 burgerhulpverleners uit de gemeente Bladel aangemeld bij HartslagNu, waarvan 216 een geldig certificaat hebben. Dit betekent dat er gemiddeld 10,3 actieve burgerhulpverleners zijn per 1.000 inwoners ($N = 21.011$ op 1 januari 2023). Het aantal burgerhulpverleners ligt dus rond het aantal dat de Hartstichting adviseert.

3.1.3 AED-oproepen

In Figuur 1 is het verloop van het aantal incidenten in de afgelopen periode (2022) te zien. De lijn geeft het aantal incidenten weer gedurende het jaar. In totaal zijn er dus 21 HartslagNu-oproepen gedaan in 2022. De oranje balken laten zien hoeveel alarmeringen er in die maand hebben plaatsgevonden.

Aantal incidenten per historische periode

Figuur 1 Aantal HartslagNu-oproepen in 2022

In Tabel 1 zijn de kenmerken van de alarmeringen in de gemeente te zien. Het percentage van 2023 wordt vergeleken met dezelfde periode in 2022, en de landelijke percentages.

	Januari 2022	Januari 2023	Landelijk
Gevonden burgerhulpverleners:	100%	100%	100%
het percentage incidenten waarbij tenminste een burgerhulpverlener is gevonden			
Gevonden AED's:	89,5%	81,0%	99,2%
het percentage oproepen waarbij ten minste één AED kon worden meegenomen in de alarmering			

Tabel 1 Percentage burgerhulpverleners en gevonden AED's bij alarmeringen

Hierbij dient zoals eerder aangegeven wel de kanttekening geplaatst te worden dat niet alle AED's in de gemeente Bladel geregistreerd zijn bij HartslagNu, maar wel bekend zijn bij de AED-werkgroep. Ook worden AED's met een verlopen houdbaarheidsdatum uit het systeem verwijderd. Wanneer de AED-beheerder na het onderhoud (of na inzet van de AED) niet de nieuwe houdbaarheidsdatum van de onderdelen in HartslagNu aanpast, wordt de AED op niet-inzetbaar gezet in het HartslagNu-systeem.

3.1.4 Vervanging AED's

Binnen de brancheorganisatie Federatie van Technologie Branches (FHI) voor AED-leveranciers en hieraan verbonden diensten, is consensus over een gemiddelde levensduur van tien jaar voor AED's. HartslagNu beveelt aan om voor 2024 11 AED's binnen de gemeentegrenzen te vervangen, zodat deze de maximale levensduur niet overschrijden. Het gaat hier om AED's in:

Dorpskern	Aantal te vervangen AED's	Aankoopdatum
Bladel	0	N.v.t.
Casteren	3	12-01-2010 06-06-2014 06-06-2014
Hapert	4	15-03-2003 10-01-2008 02-07-2009 19-03-2010
Hoogeloon	3	09-09-2008 10-12-2009

		10-03-2010
Netersel	1	01-01-2014

Tabel 2 Te vervangen AED per dorpskern

Volgens de AED-werkgroep moeten er de komende jaren ongeveer 6 AED's per jaar vervangen worden.

3.2 Financiële ondersteuning AED-werkgroep

3.2.1 Subsidiejaarprogramma

Om in aanmerking te komen voor een structurele subsidie is de AED-werkgroep vanaf 2019 opgenomen in het subsidiejaarprogramma. De subsidie bedraagt €150,00 per AED per jaar en wordt toegekend onder de volgende aanvullende voorwaarden:

- Het onderhouden van de AED's gebeurt volgens een vastgesteld protocol zoals het onderhoud aan een AED betaamt, gelijk aan onderhoud door een professionele onderhoudsmonteur.
- Alle AED's in beheer bij de AED-werkgroep dienen aangemeld te zijn bij HartslagNu.
- De AED's dienen zo veel mogelijk toegankelijk en eenvoudig te bereiken te zijn (24/7).
- Er dient een overzicht bijgehouden te worden over het aantal AED's binnen de gemeente Bladel en de locaties daarvan.
- De AED-werkgroep blijft zelf actief in het werven van sponsorgelden.

In 2022 en 2023 hebben gesprekken plaatsgevonden met de AED-werkgroep. Hier kwamen de volgende aandachtspunten en conclusies uit:

- Een groot deel van de AED's in onze gemeente, 60 AED's, wordt onderhouden door de AED-werkgroep.
- De leden uit de AED-werkgroep dragen ieder een verantwoordelijkheid voor een bepaalde kern binnen de gemeente Bladel.
- De AED-werkgroep controleert alle AED's in het beheer van de AED-werkgroep minimaal 1 keer per jaar. Wanneer weersomstandigheden of de leeftijd van de AED daar aanleiding voor geven, wordt vaker gecontroleerd. Bij twijfel over de status van een AED controleert het bedrijf waar de AED is aangeschaft extra.
- Nog niet alle AED's in beheer van de AED-werkgroep zijn geregistreerd bij HartslagNu.
- De AED-werkgroep fungeert als vraagbaak voor het bedrijfsleven, buurtverenigingen en particulieren.
- De AED-werkgroep merkt dat veel betrokkenen bij een reanimatie behoefte hebben aan een vorm van nazorg. De AED-werkgroep biedt in deze gevallen een luisterend oor, maar weet ook door te verwijzen naar huisarts of praktijkondersteuner wanneer nodig.
- Het beschikbaar gestelde subsidiebedrag van €6.600,- voor 2022 was ontoereikend. Dit werd veroorzaakt door het feit dat de AED-werkgroep zorg droeg voor meer AED's dan waarvoor zij tot dan toe werden gesubsidieerd.
- Voor het jaar 2023 heeft de AED-werkgroep wederom een aanvraag ingediend voor het subsidiejaarprogramma. Omdat het aantal AED's in beheer van de AED-werkgroep ten opzichte van 2022 is gestegen (van 48 naar 54), wordt in het subsidiejaarprogramma 2023 vastgesteld hen een subsidie van €8.100,- te verlenen (nog steeds €150,- per AED). Dit zal ook niet toereikend zijn. De onderdelen voor het onderhoud zijn 10-25% duurder geworden en hebben vaak een levertijd van een jaar. Daarnaast is het subsidiebedrag ook dit jaar niet geïndexeerd.

3.2.2 Stichting Steunfonds Gezondheidszorg Kempenland

Daarnaast is het voor de AED-werkgroep mogelijk om (via de beleidsmedewerker gezondheid) een aanvraag in te dienen voor het compenseren van de aanschaffkosten van nieuwe AED's. De stichting Steunfonds Gezondheidszorg Kempenland heeft aangegeven de komende jaren (tot hun middelen het toelaten) graag een bijdrage te leveren aan het AED netwerk in de Kempen. Ze willen bijdragen aan de aanschaf en/of vervanging van AED's en buitenkasten waar dat nodig is. Eén keer per jaar kunnen wensen worden ingediend. Hier heeft de AED-werkgroep al gebruik van gemaakt in 2021 en 2022. Deze incidentele middelen zijn door de werkgroep gebruikt om de achterstanden weg te werken en alle AED's die vervangen moesten worden te vervangen.

3.2.3 BuurtAED

BuurtAED (www.buurtaed.nl) is een initiatief van de Hartstichting en Philips, en probeert buurtverenigingen aan te moedigen om gezamenlijk een AED aan te schaffen. Omdat een AED (met buitenkast) een investering vraagt, draagt Philips 1/3^e van kosten. De overige 2/3^e moet door buurtgenoten binnen 30 dagen bij elkaar worden verzameld. Als dit niet lukt ontvangen alle donateurs hun geld weer terug. Als er te veel gedoneerd wordt ontvangen de donateurs die als laatste hebben gedoneerd hun bedrag terug. Wanneer de crowdfunding is geslaagd, krijg je naast een AED met buitenkast ook een vijfjarig onderhoudscontract bij ProCardio. Dit

onderhoudscontract is echter wel beperkt, en voorziet niet in de vervanging van onderdelen. In de praktijk zien we dat de BuurtAED's in beheer worden gebracht bij de AED-werkgroep.

3.3 Informatievoorziening

3.3.1 Communicatie

Door de gemeente Bladel wordt niet actief gecommuniceerd over waar zich AED's bevinden. Hiervoor is gekozen omdat AED's in principe door particulieren worden aangeschaft, zonder financiële bijdrage vanuit de gemeente. Zo wordt voorkomen dat de gemeente Bladel 'te koop loopt' met de AED's die door particulieren zijn aangeschaft. Ook is het publiceren van een lijst met adresgegevens van waar zich AED's bevinden is volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) niet toegestaan en daarnaast brengt het risico van diefstal en vernieling met zich mee.

3.3.2 HartslagNu

Het contract met stichting HartslagNu om waarborging van het landelijke oproepsysteem te kunnen garanderen is in mei 2022 verlengd. Vóór 2018 droeg de Hartstichting alle kosten voor HartslagNu. Gezien het publiek belang van een goed opererend oproepsysteem is het reëel om als gemeente hier een bijdrage aan te leveren. Gemeente Bladel maakte al enkele jaren gebruik van de dienst die HartslagNu uitvoert, zonder dat daar een financiële vergoeding tegenover stond. Daar kwam met het aangaan van een overeenkomst verandering in.

HartslagNu maakt op jaarlijkse basis de AED-dekking inzichtelijk en kan ondersteunen bij vragen over deze dekking. Daarnaast kunnen zij meedenken en adviseren in het realiseren van een dekkend AED-netwerk en locaties en/of burgerhulpverleners benaderen om de realisatie te versnellen. Ook houdt HartslagNu ons op de hoogte wanneer er gaten in de dekking vallen of het aantal aangemelde burgerhulpverleners terugloopt. HartslagNu zal dan contact opnemen om aan te geven wanneer er een negatieve trend te zien is en hoe daar gezamenlijk actie op te ondernemen.

Als gemeente hebben we hiermee toegang verkregen tot informatie over de locatie van aangemelde AED's, hoeveel burgerhulpverleners er in de gemeente Bladel actief zijn, het aantal reanimatieoproepen in een bepaalde periode, de reactietijd per gebied en brengt mogelijke risicolocaties in kaart. HartslagNu stuurt AED-eigenaren automatisch een herinnering indien de datum van de elektroden/batterij verloopt. Daarnaast krijgen burgerhulpverleners een melding wanneer hun certificaat bijna verlopen is, zodat opnieuw een cursus kan worden gevolgd. Verder biedt HartslagNu een platform voor nazorg; betrokkenen bij een reanimatie kunnen bij HartslagNu terecht voor nazorg. Denk hierbij aan betrokkenen als professionele- en burgerhulpverleners, familie en vrienden van het slachtoffer, overlevenden van een reanimatie.

4. Conclusies

4.1 De dekking van het netwerk van AED's en burgerhulpverleners is goed, met uitzondering van het buitengebied

Op basis van de resultaten kan geconcludeerd worden dat er in de volledige gemeente Bladel onvoldoende AED's aanwezig zijn. De dorpskernen zijn overdag HartSafe te noemen. Echter zijn niet alle AED's 24/7 toegankelijk en geregistreerd bij HartslagNu. Dat heeft er mee te maken dat een groot aantal van deze AED's particulier zijn aangeschaft, en we niet kunnen verwachten dat de eigenaren ze 24/7 toegankelijk maken of aanmelden bij HartslagNu.

In het buitengebied liggen gebieden waar de dekkingsgraad van AED's niet voldoende is. Met uitzondering van sportcomplexen en recreatieparken worden daar maar weinig AED's aangeschaft door particulieren. Een verklaring hiervoor kan zijn dat er maar relatief weinig mensen in het buitengebied wonen. Hierdoor is het bijvoorbeeld voor buurtbewoners minder aantrekkelijk om gebruik te maken van het initiatief BuurtAED.

Daarnaast is er een reële kans dat het werkelijke aantal AED's in de gemeente Bladel nog hoger is. Particulieren of bedrijven die een AED hebben aangeschaft voor eigen gebruik, en deze niet hebben aangemeld bij het netwerk van HartslagNu en/of de AED-werkgroep, zijn niet bekend.

De resultaten tonen aan dat er in de totale gemeente Bladel en in haar afzonderlijke kernen voldoende actieve burgerhulpverleners zijn. Gemiddeld ligt het aantal actieve burgerhulpverleners in de gemeente net zo hoog als het aantal dat door de Hartstichting wordt voorgeschreven. Het totale aantal burgerhulpverleners is dus op orde.

Het aangaan met het contract met HartslagNu biedt waardevolle informatie voor gemeenten en is daarnaast ook een service richting de AED-werkgroep, burgerhulpverleners en AED-eigenaren in onze gemeente.

Om een goede dekking in de kernen te houden, is het raadzaam om elke AED na 10 jaar te vervangen. Op dit moment zijn er in Hapert de meeste AED's die vervangen moeten worden in 2024. In Bladel hoeven er dat jaar geen vervangen te worden. Om ook het buitengebied HartSafe te maken zullen er nog 4 AED's aangeschaft dienen te worden.

Op andere locaties is het doorschuiven van AED's lastig, omdat de AED's aangeschaft zijn door particulieren of wijkverenigingen. Daarmee zijn deze AED's niet in eigendom van de gemeente.

4.2 Het budget is niet toereikend om onderhoud van AED's mogelijk te maken

Het aantal AED's in beheer van de AED-werkgroep stijgt en daarmee ook hun subsidieaanvraag voor het subsidiejaarprogramma. Daarnaast is het subsidiebedrag nooit geïndexeerd en dat terwijl de AED-werkgroep wel last heeft van de eerder genoemde prijsstijgingen van onderdelen. Daarom is het subsidiebedrag van €150,- per AED per jaar door de AED-werkgroep niet als voldoende beoordeeld.

4.3 Vanuit de gemeente wordt beperkt gecommuniceerd over AED's

We willen voorkomen dat de gemeente Bladel 'te koop loopt' met de AED's die door particulieren zijn aangeschaft. Daarom wordt geen informatie verstrekt over waar zich AED's precies bevinden. In het kader van de wet bescherming persoonsgegevens mag dit ook niet.

5. Vooruitblik

In lijn met de motie zijn er meerdere scenario's uiteen te zetten. Deze scenario's zullen in dit hoofdstuk benoemd en uitgewerkt worden vanuit financieel en organisatorisch oogpunt.

5.1 De gemeente wordt volledig verantwoordelijk voor het AED-netwerk

5.1.1 Aanschaf

De AED-werkgroep zal de nieuwe AED's aanschaffen. De aanschafkosten hiervan zullen echter voor rekening zijn van de gemeente. Op dit moment is de aanlevertijd van nieuwe AED's langer dan een jaar.

Omdat in dit scenario de AED's voor de rekening van de gemeente zijn, zullen er middels de aanvraag voor het subsidiejaarprogramma door de AED-werkgroep per jaar in kaart worden gebracht welke AED's er vervangen moeten worden. De ambtenaar volksgezondheid behandelt deze aanvraag en middels de beschikking wordt aangegeven dat de AED-werkgroep van het toegekende subsidiebedrag ook nieuwe AED's kan aanschaffen.

5.1.2 Onderhoud

Het onderhoud van de extra AED's zal een taak blijven van de AED-werkgroep. Zij houden in de gaten welke AED's op welk moment onderhouden dienen te worden en dragen hier zorg voor. De kosten voor onderhoud worden nu al vergoed door de subsidie voor de AED-werkgroep, die op dit moment gebaseerd is op het aantal AED's in de gemeente. Na het aanschaffen van nieuwe AED's zal deze subsidie verhoogd moeten worden aangezien het aantal AED's ook stijgt.

Een kanttekening hierbij is dat voor het onderhoud op dit moment het bedrag van € 150,- per AED niet toereikend is, vanwege de genoemde prijsstijgingen. Desondanks is het subsidiebedrag vanaf 2019 niet geïndexeerd. In dit scenario wordt de subsidie wel geïndexeerd op basis van de Consumentenprijsindex (CPI). Voor komende jaren is hierbij uitgegaan van een gemiddelde indexering van de afgelopen 10 jaar, gesteld op 2,4%.

5.1.3 Financiële gevolgen

In 2024 wordt uitgegaan van € 1.750,- voor de aanschafkosten van een AED, € 900,- voor de kosten van een verwarmde AED-buitenkast en € 165,- voor de kosten voor het jaarlijks onderhoud per AED.

In Tabel 3 zijn de aanschafkosten en vervangingskosten vanaf 2024 weergegeven, omdat de subsidieaanvraag voor 2023 tijdens het schrijven van deze notitie al ingediend was. Ook wordt er vanuit gegaan dat de in het betreffende jaar nieuw aangeschafte of vervangen AED's geen onderhoud zullen vragen.

	2022	2023	2024	2025	2026
Aanschaf nieuwe AED's	N.v.t.	N.v.t.	€ 7.950,00	-	-
Vervangen AED's	N.v.t.	€ 1.590,91	€ 19.250,00	€ 10.729,09	€ 10.958,18
Subsidie AED-werkgroep	€ 6.600,00	€ 8.100,00	€ 9.900,00	€ 9.610,20	€ 9.815,40
Totaal	€ 6.600,00	€ 9.690,91	€ 37.100,00	€ 20.339,29	€ 20.773,58

Tabel 3 Financiële impact verantwoordelijkheid gemeente

5.2 Het AED-netwerk blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid

In de huidige situatie ziet het college een dekkend AED-netwerk en burgerhulpverleners als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Tot nu toe heeft de gemeente dan ook een voornamelijk faciliterende en voorwaardenscheppende rol. Hiermee blijft het initiatief bij organisaties en inwoners. Als de keuze wordt gemaakt dit te blijven doen, verandert er met dit scenario relatief weinig, op de indexering van de subsidie voor het onderhoud na.

5.2.1 Aanschaf

De aanschaf van nieuwe en te vervangen AED's zal de verantwoordelijkheid blijven van inwoners en organisaties. Zij kunnen door middel van bijv. crowdfunding de kosten voor een AED dekken. De aanlevertijd zal ook in dit scenario een jaar in beslag nemen.

5.2.2 Onderhoud

Het onderhoud van de extra AED's zal ondergebracht blijven bij de AED-werkgroep. Na het aanschaffen van nieuwe AED's door inwoners en organisaties, zal het totaalbedrag van de subsidie verhoogd worden aangezien het aantal AED's dan ook stijgt.

Daarnaast is op dit moment het bedrag van € 150,- per AED niet toereikend voor het onderhouden van de huidige AED's, vanwege prijsstijgingen in de afgelopen jaar. Daarom heeft ook in dit scenario na 2023 een indexering plaatsgevonden op basis van de CPI. Ook hier is voor de komende jaren uitgegaan van een gemiddelde indexering van de afgelopen 10 jaar, gesteld op 2,4%.

5.2.3 Financiële gevolgen

De kosten voor de aanschaf van nieuwe AED's ligt bij inwoners en organisaties. Echter bezit de gemeente Bladel twee AED's; één bij het gemeentehuis en één bij de sporthal in Bladel. Het toekomstig vervangen van deze twee AED's zal in dit scenario ook blijven liggen bij de gemeente Bladel. De AED bij het gemeentehuis is in 2023 vervangen, de AED bij de sporthal hoeft op korte termijn (tot 2026) niet vervangen te worden.

Omdat het vervangen en aanschaffen van nieuwe AED's in dit scenario buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente valt, is het niet met zekerheid te zeggen hoeveel AED's er de komende jaren onderhouden moeten worden. Daarom is er in onderstaand kostenplaatje voor gekozen om de subsidie constant te laten doorlopen de komende jaren en deze alleen te indexeren met een gemiddelde van 2,4% (gemiddelde van de afgelopen 10 jaar). Echter kan het ook zo zijn dat, als niemand de te vervangen AED's bekostigt, het aantal AED's per jaar afneemt met 6.

	2022	2023	2024	2025	2026
Aanschaf nieuwe AED's	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vervangen AED's	N.v.t.	€ 1.590,91	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Subsidie AED-werkgroep	€ 6.600,00	€ 8.100,00	€ 9.900,00	€ 10.116,00	€ 10.332,00
Totaal	€ 6.600,00	€ 9.690,91	€ 9.900,00	€ 10.116,00	€ 10.332,00

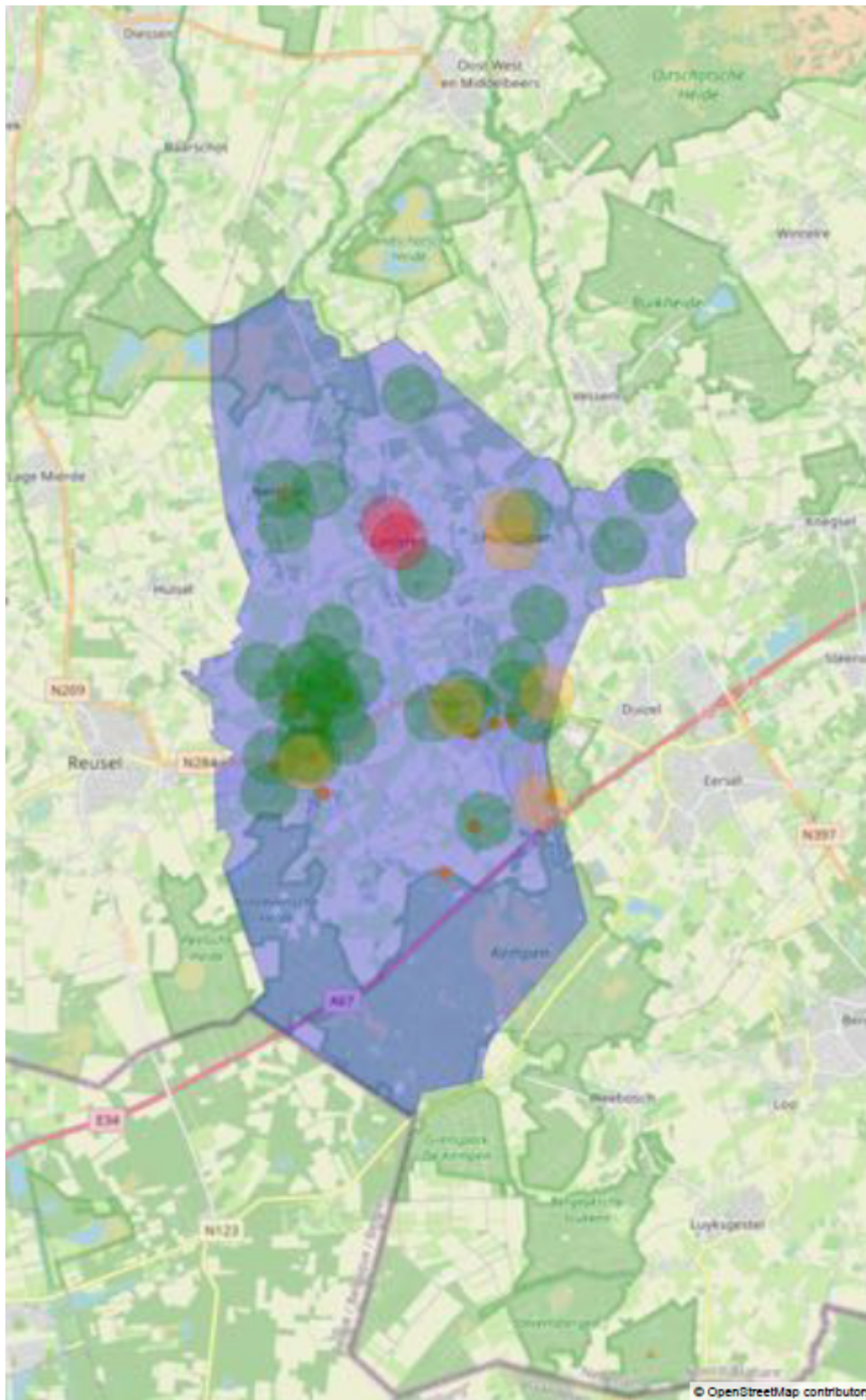
Tabel 4 Financiële gevolgen huidige situatie

Bronnen

HartslagNu (2021, 23 december). HartslagNu. <https://hartslagnu.nl/>

HartslagNu (2023). Rapportage gemeente Bladel: periode januari 2022 tot januari 2023.

Bijlage 1 | AED-overzichtskaart gemeente Bladel

Bijlage 2 | Postcodes zonder dekkend AED-netwerk

Hieronder tonen wij de gebieden binnen de gemeente die niet worden afgedekt door het bereik van een AED. De basis hiervoor zijn de postcodes binnen de gemeente waar daadwerkelijk mensen woonachtig zijn (bron: CBS). De rode gebieden geven de postcodes aan die niet worden gedekt. De blauwe cirkels zijn de AED's in de gemeente.

